सरावल गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नवलपरासी (ब.सु.प.), लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

बालमैत्री स्थानीय शासनको न्युनतम सुचकहरुको स्थानीयकरण

बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका २०७८ को अनुसुची ३, दफा २१ संग सम्बन्धित बालमैत्री स्थानीय शासनका न्युनतम सुचकहरु र सरावल गाउँपालिकाद्धारा स्थानीयकरण गरिएको सुचकको विवरण :

गाउँ कार्यपालिकाको वैठकबाट स्वीकृत भएको मिति : वि.सं. २०८१/०४/१६.....

क्र.स.	न्युनतम सुचक	स्थानीयकरण गरिएको सुचक
क	बाल बचाउ	
१	गर्भवती महिलाहरुले कम्तिमा पूसूति पूर्व चार पटक र प्रसूति पश्चात आमा र नजवात शिशुको कम्तिमा ३ पटक स्वास्थ्य जाँच गराएका हुनेछन् ।	-जम्मा गर्भवती संख्या यकिन भएको -जम्मा सुत्केरी आमाहरुको संख्या -प्रोटोकल अनुसार स्वास्थ्य जाँच गराएको आमा र नवजात शिशुको संख्याको अभिलेख भएको
२	गर्भवती महिलाले टिटानस विरुद्धको २ वटा खोप लगाएका हुनेछन् ।	-टि.डि खोप लगाएको गर्भवती महिलाको संख्या र प्रतिशत
३	गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरुले आईरन चक्की (जम्मा २२५ वटा) खाएका हुनेछन् ।	-आइरन चक्की खाएको आमा संख्या
४	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी गराइएका हुनेछन् ।	-स्वास्थ्य संस्थामा दक्ष स्वास्थ्य कर्मी बाट सूत्केरी भएको प्रतिशत ।
५	६ महिनासम्मको शिशुलाई आमाले अनिवार्यरुपमा पूर्ण स्तनपान गराएका हुनेछन् ।	-स्वास्थ्य चौकीको पोषण सम्बन्धि अभिलेखमा ६ महिना पुरा भएका बालबालिका संख्या (विगत १ वर्षमा) -सोही बालबालिकामध्ये ६ महिनासम्म पूर्ण स्तनपान गरेको बालबालिका संख्या
६	छ महिनादेखि पाँच वर्षमुनिका सबै बालबालिकालाई वर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याप्सुल खुवाइएको हुनेछ ।	-६ महिनादेखि ५ वर्ष सम्मका बालबालिका संख्या -भिटामिन ए खुवाइएको बालबालिकाको संख्या
७	एक वर्ष भित्रका प्रत्येक बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्ण खोप प्राप्त गरी पूर्ण खोपयुक्त घोषणा भएको हुनेछ ।	-१६ महिनादेखि २३ महिनासम्मका बालबालिकाको संख्या -माथि उल्लेखित बालबालिका मध्ये पूर्ण खोप लगाएका बालबालिका संख्या

सरावल गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सरावल, नवलपरासी (ब.सु.प.) लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

सुखाडी प्रसाद चौधरी थारु
अध्यक्ष

८	एच्आईभी संक्रमित आमाबाट जन्मिएका सबै बालबालिकाले ARV Prophyaixis पाएका हुनेछन् ।	-एच.आइ.भि.संक्रमित आमाबाट जन्मिएको बालबालिका संख्या - ARV Prophyaixis पाएका बालबालिका संख्या
९	सबै घरपरिवारले आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग गरेका हुनेछन् ।	-वडा तथा गा.पा.को जम्मा घरपरिवार संख्या -आयोडिन युक्त नुन प्रयोग गर्ने घरपरिवार संख्या
१०	कम तौल, पुड्को र ख्याउटेपन हुने पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाको संख्यामा कमी आएको हुनेछ ।	-कम तौल, पुड्को र ख्याउटेपन हुने ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाको आधार र घोषणा समयको संख्या
११	अति कडा कुपोषण भएका बालबालिकाको संख्या शून्य भएको हुनेछ ।	-अति कडा कुपोषण भएको बालबालिकाको संख्या -पोषण सुधारको लागि आवश्यक उपचार गराएको बालाबलिकाको संख्या
१२	सबै घरधुरीमा आधारभूत तहको खानेपानीको सुविधा उपलब्ध भएको हुनेछ ।	-जम्मा घरपरिवार संख्या -आधारभुत तहको खानेपानी सुविधा भएको घरपरिवार संख्या
१३	चर्पी गएपछि, बालबालिकाको दिसा धोएपछि र खाना खानु/खुवाउनु अघि साबुन पानीले हात धुने परिपाटिको विकास भएको हुनेछ ।	-जम्मा घरपरिवार संख्या - चर्पी गएपछि, बालबालिकाको दिसा धोएपछि र खाना खानु/खुवाउनु अघि साबुन पानीले हात धुने घरपरिवार संख्या
१४	प्रत्येक घरपरिवारले शौचालयको प्रयोग भएको तथा खुला दिसामुक्त घोषणा भएको हुनेछ ।	-जम्मा घरपरिवार संख्या -शौचालय प्रयोग भएको घरपरिवार संख्या
ख	**बाल संरक्षण**	
१५	५ वर्ष मुनिका सबै बालबालिकाको जन्म दर्ता भएको हुनेछ ।	-५ वर्ष मुनिका बालबालिका संख्या -पंजिकरण निर्देशिकामा उल्लेखति र प्रचलित कानुन बमोजिम आवश्यक मापदण्ड पुरा गरी जन्मदर्ता भएको बालबालिका संख्या -जन्मदर्ता नभएको बालबालिका संख्या .
१६	निकृष्ट प्रकारको बालश्रम अन्त्य गर्दै प्रभावित बालबालिकाको पुर्नस्थापना भएको हुनेछ ।	-आधार वर्षमा भेटिएको जम्मा बालश्रमिक संख्या -पुर्नस्थापना गरिएको बालश्रमिक संख्या
१७	स्थानीय तह बाल विवाह मुक्त भएको हुनेछ ।	-वडाका जनप्रतिनिधि सहित टोल विकास संस्था तथा समुदाय र विद्यालय स्तरमा बालविवाह नगर्ने र गर्न नदिने प्रतिवद्धता लिइएको

सरावल गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सराबल, नवलपरासी (ब.सु.पू.)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

सुखाडी प्रसाद चौधरी थारु
अध्यक्ष

		-विद्यालयका बालबालिका र बालक्लब सदस्यहरुलाई बालविवाह सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको -बालविवाह न्युनीकरण सम्बन्धी प्रचार सामाग्री तयार गरी प्रचार प्रसार गरिएको -बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्बन पश्चात घोषणा अवधिको कम्तिमा ३ महिना अघिसम्म कुनै पनि बालविवाहको घटना नघटेको/ बालविवाह भएमा आवश्य परामर्श तथा कानुनी उपचार गरी बालक/बालिकालाई २० वर्ष उमेर पुरा नहुदासम्म आ आफ्नो परिवारसंग बस्ने गरी सहमति गराइएको
१८	घरपरिवार, समुदाय, सार्वजनिक स्थान (विद्यालय, सामाजिक चाडपर्व, भेला) मा बालबालिका विरुद्ध हुने हिंसा, वेचविखन, शोषण, बेवास्ता र दुर्व्यवहारमा कमी आएको हुनेछ ।	-गा.पा.द्धारा बाल अधिकार संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्यविधि बनाइ कार्यान्वयन गरिएको -बालमैत्री आचारसंहिता तयार गरी ब्रोसर र फलेक्स मार्फत घरपरिवार र समुदायमा प्रचार प्रसार गरिएको -बालमैत्री व्यवहार कार्यान्वयनको विषयमा सन्देशमुलक सामाग्री तयार गरी समुदाय र विद्यालयस्तरमा सचेतना गरिएको
१९	समुदायमा आधारित बाल संरक्षण प्रणाली स्थापित भई सञ्चालनमा आएको हुनेछ ।	-बाल अधिकार समिति गठन गरी परिचालन भएको
२०	छाउपडी, कमलरी जस्ता सामाजिक कुप्रथा नरहेको हुनेछ ।	-बालअधिकार र सामाजिक कुप्रथा सम्बन्धी सचेतना गरिएको
२१	स्थानीय तह/समुदायले १४ वर्षमुनिका असहाय बालबालिका (भएमा) को संरक्षण गर्न विशेष व्यवस्था गरेका हुनेछन् ।	-१४ वर्ष मुनिका असहाय बालबालिका संख्या -वडा तथा गा.पा.द्धारा संरक्षण गरिएको बालबालिका संख्या
२२	स्थानीय तहमा सडक बालबालिकाको संख्या शून्य भएको हुनेछ (सडक बालबालिका भएकोमा बालगृहमा राखी व्यवस्थापन भएको हुने)	-सडक बालबालिका संख्या -वडा तथा गा.पा.द्धारा संरक्षण गरिएको बालबालिका संख्या
२३	स्थानीय तहमा रहेका विद्यालयहरुले बालबालिकालाई शारीरिक तथा मानसिक यातना दिने छैनन् ।	-विद्यालयमा बालबालिकालाई शारीरिक तथा मानसिक यातना नदिने प्रतिवद्धताको माइन्युट रजिष्टर र प्रतिवद्धता ब्यानर टाँस गरिएको

सुखाडी प्रसाद चौधरी थारु
अध्यक्ष

२४	कूलतमा लागेका बालबालिकाको लागि बाल सुधार गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाएको हुनेछन् ।	-धुमपान/मद्यपान र सुर्तीजन्य सामाग्री प्रयोग गर्ने बालबालिका संख्या -लागुपदार्थ दुर्व्यसनीमा संलग्न बालबालिका संख्या -१८ वर्ष मुनिका र विद्यालय, क्याम्पसको पोशाकमा रहेका बालबालिकाई धुमपान/मद्यपान र सुर्तीजन्य सामाग्री विक्रि वितरण नगर्न प्रचार सहित सम्बन्धित होटल, पसलमा स्टिकर टाँस गरिएको -विद्यालयमा धुमपान/मद्यपान र सुर्तीजन्य सामाग्री प्रयोग निषेधित क्षेत्र भनि बोर्ड टाँस तथा भित्ते लेखन गरिएको -कुलत र दुर्व्यसनीबाट हुन सक्ने जोखिमको विषयमा सचेतना सहित निरन्तर अनुगमन गरिएको
ग	**बाल विकास**	
२५	३ देखि ४ वर्ष उमेर पुगेका सबै बालबालिका प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा भर्ना भै टिकाउदर सतप्रतिशत रहेको हुनेछ । (फरक क्षमता भएका बालबालिकाको हकमा विशेष व्यवस्था गर्नुपर्ने)	-४ वर्ष उमेरका बालबालिका संख्या -बालविकास केन्द्र तथा पूर्व प्रा.वि.मा भर्ना भएका सोही उमेर समुहका बालबालिका संख्या (शिक्षा नियमावली बमोजिम)
२६	५ देखि १४ वर्ष उमेर समूहका सतप्रतिशत बालबालिकाको आधारभूत शिक्षा (१ देखि कक्षा ८ सम्म) पुरा गरेका हुनेछन् ।	-५ देखि १४ वर्ष सम्मका बालबालिका संख्या - विद्यालयमा भर्ना भई निरन्तर अध्ययन गरेका ५ देखि १४ वर्षको बालबालिका संख्या
२७	प्रत्येक विद्यालयमा खानेपानीको सुविधा सहित छात्रछात्राको लागि अलग अलग शौचालयको व्यवस्था भै यसको प्रयोग भएको हुनेछ ।	-सेनेटरी प्याड डिस्पोजलको व्यवस्था सहित छात्रा शौचालय सहित छात्र छात्राको अलग अलग शौचालय भएको -शौचालयमा पानी र प्रयोग पछि साबुन पानीले हात धुने व्यवस्था भएको
२८	सबै विद्यालयका पूर्वाधार (कक्षा कोठा, फर्निचर, खेलमैदान, खोपानी धारा) बालमैत्री, अपाङ्गतामैत्री र सुरक्षित भएका हुनेछन् ।	- अपाङ्गता भएका बालबालिका भएको विद्यालयमा शौचालय र कक्षा कोठामा सहज पहुँचको लागि र्‍यामको व्यवस्था -बालविकास केन्द्रमा पर्याप्त खेल समाग्री सहितको सुरक्षित भुई बसाइको व्यवस्था -विद्यार्थीको उचाइ अनुसार खानेपानी धारा, डेक्स/बेन्चको व्यवस्था
२९	प्रत्येक विद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।	-अतिरिक्त क्रियाकलापको कार्ययोजना

सरावल गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, सरावल, नवलपरासी (ब.सु.पू.), लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

सुखाडी प्रसाद चौधरी थारु
अध्यक्ष

		-महिनाको कम्तिमा ३ पटक अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन भएको
३०	सबै विद्यालयहरुले कुहिने र नकुहिने फोहोर अलग अलग बिर्सजन गर्ने व्यवस्था गरेका हुनेछन् ।	-सबै विद्यालयमा कुहिने र नकुहिने फोहोर राख्ने गरी डस्टविनको व्यवस्था भएको
घ	**बाल सहभागिता**	
३१	स्थानीय तहमा समावेशी आधारमा बाल सञ्जाल गठन भई क्रियाशिल (न्यूनतम वार्षिक ३ वटा वैठक, ३ वटा कार्यक्रम सञ्चालन) रहेका हुनेछन् ।	-वडा स्तरीय बाल संजाल गठन -न्युनमत वार्षिक ४ ओटा बैठक -न्युनतम वार्षिक ३ वटा कार्यक्रम
३२	स्थानीय तहका वस्ती वा टोल र विद्यालयहरुमा समावेशी आधारमा बालक्लब गठन भई क्रियाशिल (न्यूनतम वार्षिक ३ वटा वैठक, ३ वटा कार्यक्रम सञ्चालन) रहेका हुनेछन् ।	-समुदाय र विद्यालय स्तरीय बाल समुह गठन -न्युनमत वार्षिक ४ ओटा बैठक -न्युनतम वार्षिक ३ वटा कार्यक्रम
३३	५ कक्षा भन्दामाथि अध्ययन अध्यापन हुने विद्यालयका व्यवस्थापन समितिमा बालक्लबको प्रतिनिधित्व रहनेछ ।	-वि.व्य.स.मा सहभागि गराउने निर्णय - वि.व्य.स.मा सहभागिताको प्रमाण
३४	स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा बालक्लब/सञ्जालको प्रतिनिधित्व रहनेछ ।	-स्वा.व्य.स.मा सहभागि गराउने निर्णय - स्वा.व्य.स.मा सहभागिताको प्रमाण
३५	स्थानीय तहमा रहेका बालबालिका सम्बन्धी सरोकारका संरचना/समितिहरुमा १२ देखि १८ वर्षका बालबालिकाको संस्थागत सहभागिता सुनिश्चित गरिएको हुनेछ ।	-बालमैत्री वडा र गाउँपालिकाको समितिमा बालसहभागिता सुनिश्चित भएको
३६	बालभेलाबाट माग भई आएका योजनाहरु स्थानीय तहको योजनामा समावेश भएका हुनेछन् ।	-प्रत्येक वर्ष योजना तर्जुमाको लागि बालभेला गरिएको -बालभेलाबाट प्राथमिकिकरणमा परेका योजना वडा तथा गा.पा.बाट कार्यान्वयनमा आएको
ङ	**संस्थागत विकास**	
३७	वडा/गाउँ/नगरपालिका तहमा बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु गठन भई क्रियाशिल रहेका हुनेछन् ।	-बालमैत्री गाउँपालिका स्तरीय समिति गठन र न्युनतम चौमासिक वैठक -बालमैत्री वडा समिति गठन र न्युनतम त्रैमासिक बैठक
३८	स्थानीय तहहरुले आफ्नो लागि बालमैत्री आचार संहिता र नीति नियम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएका हुनेछन् ।	- गा.पा.को बालमैत्री आचारसंहिता -गा.पा.को बालअधिकार संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्यविधि

सराबल गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सराबल, नवलपरासी (ब.सु.पू.) लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

सुखाडी प्रसाद चौधरी थारु
अध्यक्ष

३९	गाउँपालिका/नगरपालिकामा कम्तिमा एक बाल उद्यान सहतिको बालमैत्री सिकाइ स्रोत केन्द्र सञ्चालनमा रहेको हुनेछ।	-गा.पा.मा कम्तिमा एक ओटा बाल उद्यान सहति बालमैत्री सिकाइ स्रोत केन्द्र (समग्र गा.पा. घोषणा अवधिसम्म)
४०	बालबालिकाको वस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) को आधारमा स्थानीय तहको विकास योजना र बालबालिकाको लागि लगानी योजना तर्जुमा भई कार्यान्वियन भएको हुनेछ।	-बालमैत्री स्थानीय शासन अवलम्बन, कार्यान्वयन र घोषणाका लागि नगर वडा स्तरबाट गर्नुपर्ने मुख्य क्रियाकलापहरु समेटिएको कार्ययोजना -वडागत रुपमा बालबालिकाको लगानी योजना
४१	स्थानीय तहको योजना तर्जुमा पूर्व वार्षिक रुपमा वडा र गाउँ/नगरपालिका तहमा बालभेला अयोजना गरी बालभेलाले प्राथमिकता तोकेका विषयलाई स्थानीय तहको योजना तुर्जमा प्रक्रियामा समावेश गरिएको हुनेछ।	-प्रत्येक वर्ष योजना तर्जुमाको लागि बालभेला गरिएको -बालभेलाबाट प्राथमिकिकरणमा परेका योजना वडा तथा ग.पा.बाट कार्यान्वयनमा आएको
४२	स्थानीय तहमा बालबालिका सम्बन्धी स्थितिपत्र तयारी तथा प्रकाशन र अद्यावधिक भएको हुनेछ।	-छापिएको बालबालिकाको स्थिति पत्र
४३	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रहरुले स्थानीय तहले तोकेको न्यूनतम मापदण्ड पुरा गरेका हुनेछन्।	-ग.पा.को प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रहरुको न्यूनतम मापदण्ड
४४	विद्यालयले कक्षा ६ देखि १० सम्मका विद्यार्थीहरुको लागि बालमैत्री, वातावरणमैत्री र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन गरेका हुनेछन्।	-विद्यालयमा बालमैत्री, वातावरणमैत्री र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अतिरिक्त क्रियाकलाप गरेको प्रमाण (माइन्युट/फोटो)
४५	आधारभूत शिक्षा पश्चात विद्यालय शिक्षाबाट वञ्चित भएका बालबालिकाहरुले जीवन उपयोगी शिक्षा (व्यवसायिक तथा सीपमूलक तालिम) प्राप्त गरेका हुनेछन्।	-आधारभुत शिक्षा पश्चात औपचारिक शिक्षाबाट वञ्चित बालबालिका संख्या -व्यवसायीक तथा सिपमुलक तालिम प्राप्त गरेको बालबालिका संख्या
४६	स्थानीय तहमा रहेका प्रहरी (कार्यालय) चौकीहरुमा बालमैत्री कक्ष वा बालमैत्री सम्पर्क एकाइ रहेको हुनेछ।	-प्रहरी कार्यालयमा बालमैत्री सम्पर्क एकाइ भएको हुने -प्रहरी कार्यालयमा बालमैत्री सम्पर्क व्यक्ति तोकिएको हुने
४७	विद्यार्थी सवार हुने शैक्षिक संस्थाका सवारी साधनहरु स्थानीय तहले तोकेको न्यूनतम मापदण्ड अनुसार बालमैत्री र अपाङ्गतामैत्री हुनेछन्।	- गा.पा.द्वारा विद्यालयको सवारी साधन संचालन मापदण्ड तयार गर्ने (समग्र ग.पा. बालमैत्री घोषणा सम्म)

सरावल गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सरावल, नवलपरासी लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

सुखाडी प्रसाद चौधरी थारु
अध्यक्ष

४८	स्थानीय तहको प्रशासकीय कार्यालयमा स्तनपान कक्षको व्यवस्था भएको हुनेछ ।	-गा.पा.को कार्यालय/ वडा कार्यालय/ स्वास्थ्य चौकी कार्यामध्ये एकमा स्तनपान कक्ष व्यवस्थापन भएको
४९	बसपार्क, सिनेमा हल, हाटबजार, खेल मैदान जस्ता सार्वजनिक स्थलहरुमा बालमैत्री शौचालय र खोनेपानी धाराको व्यवस्था भएको हुनेछ ।	-सार्वजनिक स्थानमा शौचालय र धारा बालमैत्री भएको
५०	स्थानीय तहको विपद् व्यवस्थापन योजनामा विपद्को सायमा बालाबालिकाको आवश्यकता सम्बोधन गर्ने प्रावधान समावेश भएको हुनेछ ।	-गा.पा.को विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना पुस्तिका
५१	विपद्को समयमा बालबालिका तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको विशेष सहयोगको लागि संस्थागत व्यवस्था भएको हुनेछ ।	-गा.पा.को विपद् जोखिम व्यवस्थापन पुस्तिका

सरावल गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सरावल, नवलपरासी, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

सुखाडी प्रसाद [illegible]
अध्यक्ष